

PLAN MANAGERIAL

de susținere a candidaturii la funcția de decan al Facultății de Silvicultură

Candidat: conferențiar univ. dr. ing. Ciprian Palaghianu

Perioada: 2024-2029

Preambul

Învățământul universitar trebuie să se adapteze schimbărilor rapide de pe piața muncii. În următorii ani inteligența artificială, transformarea digitală și automatizarea vor reconfigura considerabil cererea de competențe pe piața muncii. Numeroase sectoare de activitate vor fi profund afectate de avansul tehnologic, determinând o reducere a cererii pentru competențele tradiționale și o amplificare a cererii pentru competențe creative sau interpersonale.

World Economic Forum (WEF) consideră, în raportul *Future of Jobs 2023*, că în viitorul apropiat va avea loc o reconsiderare a competențelor necesare găsirii sau păstrării unui loc de muncă, în condițiile în care explozia tehnologică și inteligența artificială vor accelera schimbarea în cerințele legate de competențele angajaților. Va exista o cerere în creștere atât pentru noi abilități tehnologice cât și pentru cele sociale și emoționale, alături de competențe cognitive superioare. Un studiu *Springboard for Business* arată că 6 din 10 angajați vor avea nevoie de noi competențe până în anul 2030, necesitând cursuri de recalificare sau formare în următorii ani.

Consider că este nevoie de o schimbare semnificativă a modului în care livrăm educație studenților noștri, migrând dinspre acumularea de informații și memorarea lor spre folosirea creativă a acestora. Raportul *Future of Jobs 2023* apreciază că cele mai cerute competențe pe piața muncii în următorii ani vor fi *gândirea creativă* și cea *analitică*.

În același timp, Facultatea de Silvicultură, prin specificul programelor pe care le are, se concentrează și răspunde noilor cerințe ale societății legate de sustenabilitatea utilizării resurselor naturale și de *“tranzitia verde”*. Considerăm că abilitățile și competențele necesare posturilor și locurilor de muncă cerute de această tranzitie sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor climatice.

Tendințele de pe piața muncii (*Future of Jobs 2023*) arată că angajatorii au crescut rata de angajare în cazul locurilor de muncă *“verzi”*, cu o creștere anuală ce depășește creșterea medie a ratei generale de angajare, începând cu anul 2019. Astfel, trei dintre primele zece ocupării cu cea mai rapidă creștere în ultimii patru ani, include posturi de analiști în sustenabilitate, specialiști în sustenabilitate și manageri de sustenabilitate. Iar analizele tendințelor viitoare arată că pe locul doi în topul celor mai cerute ocupării din următorii ani, după ocuparea de specialist în inteligență artificială și *machine learning*, se află ocuparea de specialist în sustenabilitate.

Totodată, cererea de competențe ecologice din partea angajatorilor este în continuă creștere, cu circa 40% față de anul 2015, fiind cerute în special abilități legate de tehnologii de atenuare a schimbărilor climatice, de management al mediului și de conservare a biodiversității.

Facultatea de Silvicultură va răspunde acestor noi realități și cerințe și se dorește a fi unul dintre motoarele *tranzitiei verzi* în perioada 2024-2029, atât la nivelul USV cât și la nivel local și regional, implicându-se în implementarea planului **USVerde** din programul managerial *USV 4.0 – Continuitate și transformare*, pentru o dezvoltare sustenabilă și reducerea amprentei de carbon a universității.

Planul managerial de față urmărește și integrează obiectivele strategice ale programului managerial *USV 4.0 – Continuitate și transformare*, legate de creșterea calității educației și diversificarea ofertei educaționale, creșterea performanței în activitatea de cercetare științifică și realizarea unui ecosistem de inovare și antreprenoriat, motivarea și dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea calității vieții studențești, precum și cele legate de managementul eficient și eficace al resurselor USV.

Misiune

Cine suntem și ce ne definește?

Identitatea noastră este o țesătură complexă, formată din principii și valori care ne ghidează atât în educație, cât și în cercetare. Este dificil de stabilit o ierarhie a acestor valori, deoarece toate contribuie semnificativ la misiunea noastră. Consider că profesionalismul și creativitatea în plan didactic sunt pilonii fundamentali ai educației moderne. Iar în domeniul cercetării, abordarea multidisciplinară, orientarea spre antreprenoriat și spre oferirea de soluții concrete problemelor ridicate de comunitatea locală și regională sunt valori esențiale în dezvoltarea viitoarelor proiecte. Prin conștientizarea și cultivarea acestor valori, ne vom consolida identitatea și vom contribui la dezvoltarea comunității și regiunii.

Context

Introspecție pentru progres - Unde suntem? Ce facem bine? Ce putem îmbunătăți?

Facultatea de Silvicultură, prin introspecție realistă și planificare strategică, poate naviga prin provocările actuale și construi o bază solidă pentru dezvoltare. Dacă suntem îndeajuns de sinceri cu noi, cunoaștem răspunsurile întrebărilor puse. În prezent, Facultatea de Silvicultură a atins o stare de maturitate, care este însă dominată de câteva aspecte particulare:

- pe partea educațională - presiunea cauzată de scăderea numărului de absolvenți de liceu
- pe partea de cercetare - presiunea cauzată de finanțarea inconstantă
- pe plan social - contextul mediatic defavorabil sectorului forestier

Nu există soluții rapide la aceste probleme și în acest context nu este realist să credem într-o dezvoltare fulminantă în perioada următoare. În același timp nu se pune problema unei stagnări și anticipăm o perioadă de consolidare eficientă și dezvoltare moderată, în care să fie corect analizate risurile, dar și noile oportunități.

Moderația în ceea ce privește dezvoltarea este influențată de capacitatea scăzută de a dezvolta strategii pe termen mediu și lung datorită inconsistenței sau ambiguității cadrului instituțional și legislativ ce pot provoca modificări ale sistemului de educație, ale criteriilor de evaluare, finanțare și promovare.

Viziune

Ce dorim să devenim?

Suntem atât de preocupați de prezent încât nu vedem decât viitorul. Nu privim decât înainte.

Anticipăm o perioadă a consolidării eficiente și dezvoltării moderate, care presupune îmbunătățirea acelor aspecte despre care știm că nu funcționează la întreaga capacitate, atât din punct de vedere didactic cât și al activității de cercetare.

În ceea ce privește procesul didactic, principala direcție de acțiune este actualizarea planurilor de învățământ și a conținutului didactic pentru a facilita integrarea profesională a studenților. Curriculmul trebuie să fie o expresie a realității de pe piața muncii care să răspundă atât nevoii de dezvoltare profesională a studenților, cât și așteptărilor angajatorilor. De asemenea, este necesară o mai mare disponibilitate a resurselor didactice pentru studenți, care poate fi concentrată pe publicarea de noi materiale digitale, care pot fi distribuite online.

Resursa umană reprezintă o componentă crucială a viziunii de dezvoltare. Colectivul facultății a cunoscut o stabilitate numerică, cu o ușoară descreștere în ultimii ani, dar această stabilitate trebuie menținută, în contextul în care, în următorii ani, unii colegi vor ieși la pensie. În aceste condiții este necesară identificarea nevoilor la nivelul resursei umane și abordarea unei strategii responsabile de recrutare de noi cadre didactice.

În ceea ce privește cercetarea, este important să se mențină trendul ascendent înregistrat în ultimii ani. În condițiile în care competiția în domeniul cercetării s-a accentuat într-un ritm accelerat, pentru a obține rezultate notabile nu mai este suficient să se urmărească temele tradiționale, ci trebuie căutate direcțiile emergente care să implice multidisciplinaritate. Acest lucru poate fi realizat prin stimularea depunerii unui număr mai mare de proiecte interdisciplinare și consolidarea colaborării cu partenerii de cercetare existenți, precum și inițierea colaborării cu noi parteneri.

Strategie

Cum reușim să ne realizăm viziunea?

Pentru implementarea eficientă a oricărui program managerial, previziunea, organizarea și coordonarea sunt esențiale. Pe baza acestora, programul de față urmărește reducerea punctelor slabe și valorificarea oportunităților noi create, ca parte integrantă a Programului managerial al Rectorului Universității "Ștefan cel Mare" pentru mandatul 2024-2029 - *USV 4.0 – Continuitate și transformare*. Măsurile prevăzute sunt sintetizate și suprapuse peste cele patru obiective strategice ale programului managerial *USV 4.0*:

1. Creșterea calității educației și diversificarea ofertei educaționale, centrate pe nevoile studenților și în corelație cu cerințele prezente și previzionate ale pieței muncii

- *Studentul – partener în actul educațional* – centrarea activității didactice pe student și pe noile realități ale pieței muncii, ceea ce implică o reactualizare a planurilor de învățământ și a conținutului disciplinelor pentru a fi în concordanță cu tendințele actuale;
- Promovarea rolului de partener al studentului în actul educațional și angrenarea activă în procesele decizionale, atât la nivel formal în Consiliul Facultății, cât și informal, prin consultarea periodică directă sau on-line a studenților;
- Implicarea și consultarea studenților în scopul evitării abandonului și insuccesului în educație prin centrarea pe nevoile și așteptările acestora;
- Compensarea scăderii numărului de studenți prin înființarea de programe care încurajează învățarea pe tot parcursul vieții și cresc capacitatea de inserție profesională - programe de formare profesională a adulților și microcertificate destinate persoanelor care doresc să își reîmprospăteze și îmbunătățească cunoștințele, competențele și aptitudinile pentru a reduce decalajul dintre educația și formarea lor formală și nevoile unei societăți și ale unei piețe a forței de muncă aflate în schimbare rapidă;
- Diversificarea ofertei educaționale prin analiza oportunității înființării unei noi specializări (de licență sau masterat) și inițierea unor programe de masterat în dublă diplomă, prin concretizarea discuțiilor demarate cu universitățile din Republica Moldova cu programe similare;
- Actualizarea și restructurarea programelor de studiu în conformitate cu standardele ARACIS și reacreditarea tuturor programelor ce vor fi evaluate periodic (reacreditarea programelor de master din domeniul Silvicultură, a programului de licență Ecologie și protecția mediului și a programelor de Silvicultură);
- Ajustarea și actualizarea planurilor de învățământ și a conținuturilor pentru a fi în acord cu tendințele înregistrate în educația europeană și pe piața muncii (intensificarea schimburilor de studenți, cadre didactice și bune practici în cadrul Consorțiului Universitar NEOLAiA; continuarea organizării workshop-urilor anuale cu reprezentanții marilor angajatori din zonă);
- Creșterea calității actului didactic prin: întâlniri periodice ale cadrelor didactice în scopul promovării schimbului de bune practici în activitatea de predare / organizarea de ateliere de lucru conduse de specialiștii în psihopedagogie, pe teme referitoare la tehnici moderne de predare (o activitate pe semestrul);
- Încurajarea accesării mobilităților externe de tip ERASMUS+ (creșterea numărului de mobilități cu 50%);
- Continuarea achizițiilor de echipamente în vederea dotării laboratoarelor și spațiilor folosite în procesul de educație;
- Integrarea noilor tehnologii în activitatea didactică prin achiziția și utilizarea de noi echipamente și instrumente digitale, inclusiv a instrumentelor ce folosesc inteligență artificială - de la tehniciile de învățare adaptivă, sistemele de evaluare sau notare asistată și până la utilizarea unor tehnologii imersive, precum realitatea augmentată și realitatea virtuală, ce pot oferi oportunități de învățare captivante și interactive;

- Îmbogățirea colecției de materiale didactice disponibile studenților (cursuri / îndrumare de proiect sau activități practice) și creșterea ponderii materialelor didactice digitale, care pot fi distribuite online (minimum 4 materiale noi / an);
- Creșterea ponderii și diversificarea activităților de instruire practică, precum și orientarea spre activități desfășurate în teren, o bună oportunitate fiind constituită de înființarea parcului dendrologic și pepinierei din noul campus II Moara.

2. Creșterea performanței în activitatea de cercetare științifică orientată către dezvoltarea cunoașterii și dezvoltarea tehnologică, realizarea unui ecosistem de inovare și antreprenoriat orientat către dezvoltarea economică

- Promovarea ideii de multidisciplinaritate în cercetare, identificarea unor arii de cercetare interdisciplinare și încurajarea inițierii unor noi colaborări cu colective de cercetare din universitate sau alte universități pentru oferirea de perspective noi asupra unor probleme;
- Diversificarea și extinderea serviciilor de cercetare – analiza capacitații de cercetare și redactarea unui catalog de servicii de cercetare și consultanță ce pot fi oferite de specialiștii facultății;
- Revizuirea principalelor direcții de cercetare (*Management, economie forestieră și politici de mediu, Biometrie forestieră și procese biologice fundamentale, GIS și cadastru forestier, Ecologie aplicată și protecția mediului*) și gruparea laboratoarelor existente într-un centru comun care să răspundă mai bine nevoilor de cercetare multidisciplinară;
- Stimularea preocupărilor de cercetare prin întâlniri periodice ale colectivului, având ca scop schimbarea ideilor și bunelor practici, analiza rezultatelor cercetărilor și transferul lor spre activitatea didactică, precum și prezentarea oportunităților de finanțare a principalelor direcții de cercetare (o întâlnire semestrială);
- Stimularea inovării și depunerii de brevete de invenție (minimum 4 cereri de brevete de invenție);
- Implicarea a cel puțin 50% din cadrele didactice în activitățile de cercetare desfășurate în cadrul proiectelor și derularea a minimum 4 proiecte pe an;
- Asigurarea vizibilității rezultatelor cercetării prin organizarea unei conferințe internaționale bienale (IMER - *Integrated Management of Environmental Resources*);
- Angrenarea mai eficientă a studenților, masteranzilor și doctoranzilor în activitatea de cercetare a facultății prin implicarea acestora în proiectele derulate;
- Organizarea de sesiuni științifice studențești și workshopuri care să promoveze antreprenoriatul;
- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare, achiziționării de echipamente competitive care să permită derularea unor cercetări adaptate cerințelor actuale;
- Identificarea unor parteneri locali sau regionali în vederea inițierii unor colaborări care să conducă la acțiuni / proiecte de dezvoltare regională;
- Valorificarea oportunității de a fi într-o zonă cu tradiție silvică prin angrenarea în activități comune cu entități economice cu specific forestier și realizarea de noi acorduri de colaborare, pentru a da posibilitatea studenților să fie implicați în activități practice;
- Implicarea în acțiuni de implementare, mediere sau de găsire a unor soluții de dezvoltare sustenabilă și responsabilă la nivel regional, din perspectiva managementului resurselor forestiere;

- Încurajarea publicării articolelor de cercetare în reviste cotate ISI (publicarea a minimum 15 articole ISI pe an);
- Sprijinirea publicării revistei *Bucovina forestieră* în scopul promovării cercetării;
- Implicarea în implementarea unei *strategii verzi* a USV și a planului **USVerde** din programul managerial *USV 4.0 – Continuitate și transformare*, pentru o dezvoltare sustenabilă și reducerea amprentei de carbon a universității.

3. Motivarea și dezvoltarea resurselor umane, îmbunătățirea calității vieții studențești, cultivarea sentimentului de apartenență la comunitatea USV;

- Încurajarea și promovarea excelenței prin identificarea și promovarea elementelor de excelență didactică și de cercetare (premierea celui mai bun articol de cercetare / material didactic);
- Aplicarea unei strategii de recrutare responsabile, prin identificarea necesarului la nivelul resursei umane și scoaterea la concurs de noi posturi conform direcțiilor de dezvoltare ale facultății (minimum 3 noi posturi de asistent universitar);
- Consolidarea colectivului de cadre didactice titulare care activează în școala doctorală din domeniul Silvicultură (abilitarea a minimum 3 cadre didactice);
- Mecanisme interne de evaluare adecvate - aplicarea unor principii clare, transparente și consecvente de evaluare a performanțelor care să reflecte specificul activității din facultate;
- Dezvoltarea unor legături colegiale solide în cadrul facultății, prin organizarea de activități de socializare și consolidare a echipei facultății în spațiile USV din Vatra Dornei și Șipotele;
- Diversificarea activităților extra-curriculare în scopul dezvoltării meta-competențelor și creșterii gradului de satisfacție a studenților, încurajării inițiativei acestora, precum și a reducerii ratei de abandon (promovarea și înființarea de cercuri/cluburi studențești; organizarea de școli de vară și concursuri tematice);
- Construirea și promovarea unei identități specifice clare la nivel local și regional în ceea ce privește activitatea didactică și de cercetare;
- Organizarea de manifestări de popularizare a subiectelor cu temă ecologică/forestieră cu implicarea unităților de învățământ din zonă sau a altor entități relevante interesate (minimum două activități anuale);
- Promovarea unor activități practice cu specific ecologic și forestier (activități de împădurire / școli de vară) în care să fie implicați elevii de liceu (activități cu minimum 4 licee din zonă).

4. Management eficient și eficace al resurselor USV prin simplificare, debirocratizare și digitalizare

- Orientarea comunicării în direcția creșterii transparenței deciziilor ce implică activitatea didactică și a vizibilității rezultatelor cercetărilor efectuate;
- Standardizarea și centralizarea colectării datelor folosite în raportările facultății pentru a îmbunătăți verificarea și accesibilitatea rapoartelor;

- Creșterea gradului de digitalizare a documentelor folosite în fluxul administrativ al facultății și crearea unui sistem de trasabilitate al acestora;
- Crearea unui calendar electronic comun pentru activitățile de management didactic și administrativ care să permită pregătirea și anticiparea efortului de realizare a sarcinilor de lucru și monitorizarea progresului acestora;
- Transferul unor sarcini administrative sau logistice ale personalului didactic către personalul didactic auxiliar și administrativ și către asistenții de predare;
- Creșterea eficienței de comunicare pe canalele on-line (actualizarea anuală a datelor de contact ale grupurilor de studenți, actualizarea site-ului web și intensificarea utilizării rețelelor de socializare *Facebook/ Twitter/Instagram*);
- Distribuirea prin canalele online a unui buletin informativ care să facă mai vizibile principalele realizări și evenimente în care au fost implicați studenții sau cadrele didactice ale facultății.

Acțiunile și măsurile prevăzute în planul managerial vor fi flexibile și vor fi supuse unui sistem de management adaptativ, incluzând o evaluare periodică a progresului atingerii obiectivelor, urmată de o ajustare a strategiilor pentru a spori șansa lor de reușită.

În vederea îndeplinirii prevederilor din planul managerial, echipa de conducere a facultății va fi completată cu doi prodecani, în acord cu specificațiile din Carta USV. Atribuțiile celor doi prodecani sunt repartizate pe domenii specifice:

- asigurarea calității, evidenței și raportării activităților didactice și de cercetare din facultate;
- activitatea cu studenții și păstrarea legăturii cu mediul socio-economic.

În concluzie, consider că ceea ce ar trebui să ne inspire în activitatea academică este încurajarea studenților înspre explorare activă, descoperire și inovație. și aş completa vizuirea exprimată prin sloganul USV "Visează, creează, inovează!" cu un îndemn "Să visăm cu îndrăzneală, să creăm cu ingeniozitate și să perseverăm în inovare!".

27.03.2024

Conferențiar. univ. dr. ing. Ciprian Palaghianu

